

Силабус курсу

Спеціальні методи ерготерапії

Освітній ступінь – магістр
Галузь знань: 01 Освіта/педагогіка
Спеціальність: 016 Спеціальна освіта
(Фізична реабілітація)
Освітньо-професійна програма
«Спеціальна освіта (Фізична реабілітація)»
Кількість кредитів – 3

Рік підготовки, семестр – 2 рік, 3 семестр

Компонент освітньої програми: вибіркова

Дні занять: ауд. 607
Консультації:

понеділок 14.05, ауд. 607

Керівник курсу

Канд.мед.наук Вакулєнко Л.О.
Контактна інформація: 0964904167

Контактна
інформація

Yakulenko3@ukr.net+38 096 49 04 167

Анотація дисципліни

Ерготерапія - науково-доказова професія, заснованої на клієнт-центричному підході. **Мета** навчальної дисципліни – навчити здобувачів вищого (магістерського) рівня освіти теоретичним та практичним навичкам щодо максимально можливого відновлення здатності людини до незалежного життя (самообслуговування, продуктивної діяльності, відпочинку), незалежно від того які у нього є порушення, обмеження життєдіяльності чи обмеження участі в житті суспільства.

Зміст дисципліни розроблено на основі відповідних положень щодо підготовки фахівців у сфері спеціальної освіти, норм та традицій вищої університетської освіти, а також профілю освітньо-професійної програми.

Навчальний контент

Тема	Результати навчання
ТЕМА 1. Зміст ерготерапії	<p>1. Ерготерапія – складова реабілітації, її зміст, мета, завдання</p> <p>Організація ерготерапевтичної допомоги в Україні та за кордоном.</p> <p>. Всесвітня федерація ерготерапевтів: ініціативи, стратегія розвитку</p> <p>Ерготерапія як професія. Функціональні обов'язки ерготерапевта та асистента ерготерапевта. Загальні принципи ерготерапії:</p> <p>Етичний кодекс ерготерапевтів</p>
ТЕМА 2. Види зайнятості в ерготерапії	<p>Види зайнятості в ерготерапії:</p> <ul style="list-style-type: none"> -активність у повсякденному житті - активність в роботі і продуктивній діяльності - активність в грі, відпочинку та захоплення це:
ТЕМА 3. Міжнародна класифікація функціонування (МКФ), обмеження життєдіяльності та здоров'я	<p>Міжнародна класифікація функціонування (МКФ), обмеження життєдіяльності та здоров'я</p> <ol style="list-style-type: none"> 1. Призначення та Основні принципи класифікації 2. Основні компоненти класифікації. 3. Біопсихосоціальна модель за МКФ 4. Структура функціонального діагнозу: <ul style="list-style-type: none"> - структура та функція; - діяльність та участь; - середовище, у якому людина перебуває; - особистісні чинники.
ТЕМА 4. Ерготерапевтичний процес	<ol style="list-style-type: none"> 1. Основні принципи Закону про комплексну реабілітацію 2. Ерготерапевтичний процес, його зміст, методи 3. Основні етапи ерготерапевтичного процесу <ul style="list-style-type: none"> - знайомство з пацієнтом/клієнтом; - оцінювання стану пацієнта/клієнта: спостереження, об'єктивне обстеження. стандартизовані тести, методи й інструменти; - визначення плану втручання; - власне втручання; - повторне оцінювання; - виписка.

Формування програмних компетентностей

Індекс у матриці ОП	Програмні компетентності
ІК	Здатність розв'язувати комплексні проблеми в галузі освіти та дослідницько-інноваційної діяльності, що передбачає глибоке переосмислення наявних та створення нових цілісних знань та професійної практики
ФК 1	Здатність знати нормативно-правові основи спеціальності «Спеціальна освіта», корекційно-педагогічної діяльності і професійних обов'язків; уміти налагоджувати міжособистісні стосунки; досвід соціальної, корекційно-педагогічної взаємодії у процесі навчальної і професійної діяльності.
ФК 2	Здатність вміти виробляти власну стратегію і тактику соціальної поведінки, професійної діяльності з урахуванням інтересів групи (колективу); досвід продуктивної організаційної діагностичної, реабілітаційної, абілітаційної і корекційної роботи в освітньо-професійному середовищі, відстоювати інтереси осіб з ООП.
ФК 3	Здатність знати основні способи і засоби міжособистісної комунікації, стилі мовлення, практичний досвід комунікації різними мовами в галузі спеціальної освіти; вміти постійно збагачувати власне мовлення, налагоджувати професійну і корекційно-педагогічну комунікацію, застосовувати інформаційно-комунікативні технології в професійній і науковій діяльності.
ФК 4	Здатність мати психолого-педагогічні, корекційно-методичні та фахові знання; вміти відбирати і систематизувати діагностичний, корекційно-педагогічний матеріал з урахуванням вікових, індивідуальних особливостей осіб з особливими освітніми потребами; здатність застосовувати відповідні методи, прийоми, форми, засоби навчання та виховання у ВНЗ та корекційного процесу в закладах освіти та охорони здоров'я; досвід організації корекційно-педагогічного процесу та педагогічного спостереження за викладанням фахових дисциплін; здатність удосконалювати власну викладацьку та корекційно-педагогічну діяльність.
ФК 5	Здатність знати методологічні та психолого-педагогічні основи корекційної роботи при різних психофізичних порушеннях у осіб з особливими освітніми потребами; вміти проводити корекційно-розвиткову роботу у різних типах закладів.

ФК 6	Здатність знати основні правила наукової організації дослідно-педагогічної і корекційно-педагогічної діяльності; вміти раціонально організувати власний науково-дослідний і корекційно-педагогічний процес, самостійно контролювати їх результативність, ефективність, удосконалювати систему самоорганізації на основі сучасних інноваційних педагогічних і корекційних технологій.
ФК 8 -	Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції; здатність розуміти та пояснювати патологічні процеси, які піддаються корекції заходами фізичної реабілітації.
ФК 9-	Здатність розуміти та пояснювати медичні, педагогічні, соціальні аспекти, пов'язані з практикою фізичної реабілітації, ерготерапії; здатність провадити безпечну практичну діяльність для пацієнта/клієнта та практикуючого фахівця; здатність збирати анамнез, виконувати реабілітаційне обстеження, тестування, огляд та документувати їх результати; здатність аналізувати, вибирати і трактувати отриману інформацію щодо реабілітаційних програм, їх ефективність.
ФК 10	Здатність забезпечувати відповідність реабілітаційних заходів функціональним можливостям та потребам пацієнта/клієнта; здатність допомагати пацієнту/клієнту розуміти власні потреби, обговорювати та формулювати цілі, пояснювати програму фізичної реабілітації; здатність проводити оперативний, поточний та етапний контроль стану пацієнта/клієнта відповідними засобами й методами та документувати отримані результати; здатність ефективно реалізовувати програму фізичної реабілітації
ФК 11	Здатність провадити професійну діяльність відповідно до потреб здоров'я, культурних цінностей та традицій населення України; здатність навчати пацієнта/опікунів самообслуговуванню/догляду, профілактиці ускладнень, захворювань, травм та неповносправності, здоровому способу життя; здатність застосовувати нетрадиційні методи оздоровлення при різних нозологіях
ФК 12	Здатність шукати шляхи постійного покращення якості реабілітаційних послуг, формувати нові ідеї у фізичні реабілітації (креативність); здатність надавати психологічну допомогу, проводити психотерапевтичні заходи. ФК-13. Здатність адаптувати свою поточну практичну діяльність до змінних умов
ПРН 1	Володіє знаннями про організацію, управління, нормативно- правове забезпечення, соціально-економічні та культурні умови діяльності спеціальних освітніх установ для дітей з порушеннями психофізичного розвитку, інклюзивних навчальних закладів та навчально-реабілітаційних центрів; сучасні досягнення корекційно- педагогічної теорії і практики; Закон України про освіту, Конвенцію про права дитини, нормативно-правові акти та державні документи з питань навчання і виховання дітей з порушеннями психофізичного розвитку; державну мову відповідно до чинного законодавства про мови в Україні.

ПРН 4	Володіє знаннями про спеціальну дидактику, методики корекційного навчання дітей з порушеннями психофізичного розвитку.
ПРН 6	Володіє методиками корекційної роботи при порушеннях психофізичного розвитку та формами і методами роботи з сім'ями таких дітей, співпраці з спеціалістами інших галузей
ПРН 7	Володіє знаннями про ведення ділової документації у різних типах загальноосвітніх, спеціальних та інклюзивних закладів, реабілітаційних центрів.
ПРН 8	Володіє знаннями про вимоги до оснащення та обладнання навчальних кабінетів, класів, корекційних закладів.
ПРН 10	Володіє знаннями про чинне законодавство та нормативних документів, що регламентують діяльність органів управління та закладів охорони здоров'я, фізичної культури, реабілітації та оздоровлення; права, обов'язки і відповідальність фізичного реабілітолога та інших членів мультипрофесійної команди.
ПРН 11	Знає принципи управління і організації реабілітаційної допомоги, пріоритетних технологій, що застосовуються в сучасній реабілітаційній практиці.
ПРН 12	Знає принципи побудови та реалізації програми фізичної реабілітації; методики застосування заходів профілактики і корекції рухових дисфункцій в осіб різного віку, зокрема при неврологічних, м'язово-скелетних, серцево-судинних, і респіраторних захворюваннях, психофізичних та мовленнєвих порушеннях
ПРН 13	Знає методологічні та практичні засади застосування Міжнародної класифікації функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я (МКФ).
ПРН 14	Знає правила використання технічних засобів та обладнання спеціалізованих реабілітаційних приміщень закладів освіти та охорони здоров'я.
ПРН 15	Знає принципи суб'єктивного та об'єктивного реабілітаційного обстеження, тестування, визначення функціонального стану та рівня фізичного розвитку особи, інтерпретації, корекції та оцінки отриманих результатів.

**РЕКОМЕНДОВАНА ЛІТЕРАТУРА
НАКАЗ І ПОСТАНОВИ УРЯДУ УКРАЇНИ**

Постанови Уряду України

1. Закон «Про вищу освіту» від 01.07.2014 № 1556-VII [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/1556-18>

2. Постанова Кабінету Міністрів України від 23 листопада 2011 р. № 1341 «Про затвердження Національної рамки кваліфікацій» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1341-2011-p>

3. Постанова Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 р. № 266 «Про затвердження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon3.rada.gov.ua/laws/show/266-2015-p>

4. Наказ МОН України від 06.11.2015 № 1151 «Про особливості запровадження переліку галузей знань і спеціальностей, за якими здійснюється підготовка здобувачів вищої освіти, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 29 квітня 2015 року № 266» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/z1460-15>

6. Національний освітній глосарій: вища освіта / 2-е вид., перероб. і доп. / авт.-уклад.: В.М. Захарченко, С.А. Калашнікова, В.І. Луговий, А. В. Ставицький, Ю. М. Рашкевич, Ж.В. Таланова / За ред. В.Г.Кременя.– К. : ТОВ «Видавничий дім «Плеяди», 2014.– 100 с.

7. Области образования и профессиональной подготовки 2013 (МСКО –О 2013). Сопроводительное руководство к Международной стандартной классификации образования / Институт Статистики ЮНЕСКО. – Монреаль, 2014 [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://www.uis.unesco.org/Library/Documents/isc-ed-f-2013-fields-of-education-training-2014-rus.pdf>

8. Національний класифікатор України: «Класифікатор професій ДК 003:2010» [Електронний ресурс]. – Режим доступу: <http://kodeksy.com.ua/buh/kp.htm>.

- Конвенція ООН про права дитини (прийнята 20 листопада 1989 року, ратифікована Постановою Верховної Ради України від 27 лютого 1991 року)

www.chl.kiev.ua/UKR/konv_u.htm

- Декларація про права інвалідів (проголошена ООН 9 грудня 1975 року)

www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=995_117Стандартні правила

забезпечення рівних можливостей для інвалідів (прийняті резолюцією 48/96 Генеральної

- Закон України “Про охорону дитинства” (прийнятий 26 квітня 2001 року N 2402-III

)www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2402-14

- Закон України “Про реабілітацію інвалідів в Україні” (прийнятий 6 жовтня 2005 року N

2961-IV)www.zakon1.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=2961-15

- Концепція Державної програми розвитку освіти на 2006-2010 роки (схвалена

розпорядженням Кабінету Міністрів України від 12 липня 2006 року №396-

р)www.uazakon.com/document/fpart15/idx15806.htm

- Указ Президента України «Про першочергові заходи щодо створення сприятливих умов життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними можливостями» (від 01.06.2005 р. №

900/2005)www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=900%2F2005

створення сприятливих умов для життєдіяльності осіб з обмеженими фізичними

можливостями” (від 18 грудня 2007 року N 1228/2007)

www.zakon.rada.gov.ua/cgi-bin/laws/main.cgi?nreg=1228%2F2007

БАЗОВА

1. **Benefit snow shop. Purdue Pegboard Dexterity Test [online]. ©2013 [cit. 2013-10-12].** Доступно з: <<http://www.benefitsnowshop.co.uk/shop/detail.asp?item=2354>>.
2. Багрій І. Заняттєва терапія як сфера професійної діяльності. Конспект лекцій до курсу «Технології збереження здоров'я у соціальній сфері». Львів. 2015.
3. Вікова та педагогічна психологія: Навч. посібник / О.В.Скрипченко, Л.В.Долинська, З.В.Огородійчук та ін.. - К.: Каравела, 2007. – 344 с.
4. Гребенюк Т. М. Соціально-психологічна адаптація інвалідів з вадами зору до навчання у вищих навчальних закладах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата психол. наук : 19.00.08 «Спеціальна психологія» / Т. М. Гребенюк. – К., 2008. – 21 с.
5. Литовченко С. В. Особливості навчання осіб з порушеннями слуху у вищих навчальних закладах : автореф. дис. на здобуття наук. ступеня кандидата пед. наук : спец. 13.00.03 «Корекційна педагогіка» / С. В. Литовченко. – К., 2006. – 21 с.
6. Міжнародна класифікація функціонування, обмеження життєдіяльності та здоров'я: МКФ. Наказ Міністерства охорони здоров'я України 23 травня 2018 року № 981 (у редакції наказу Міністерства охорони здоров'я України 21.12.2018 № 2449) . – 383 с.
7. Мурашко В. В. Социально-психологические факторы адаптации студентов с нарушениями зрения к условиям обучения в вузе : автореф. дисс. на соискание ученой степени кандидата психол. наук : спец. : 19.00.10 «Коррекционная психология» / В. В. Мурашко. – СПб., 2007. – 20 с.
8. Савчин М. В., Василенко Л.П. Вікова психологія : Навчальний посібник. – Київ: Академвидав, 2005. – 360 с.
9. Синьов В. М., Коберник Г. М. Основи дефектології : навч. посібник.— К.: Вища шк., 1994.— 143 с.
10. Специальная педагогика / Л.И. Аксенова, Б.А.Архипов, Л.И.Белякова и др.; Под ред. Н.М.Назаровой. – М.: Издательский центр „Академия”, 2001. – 400с.
11. Чернігівська С. А. Основи ерготерапії : Методичні рекомендації / С. А. Чернігівська, Є. В. Канюка, В.Б. Бакурізе-Маніна. – Дніпро : 2019. – 129 с.
12. Швесткова Ольга, Сладкова Петра та кол. Фізична терапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 272 с.
13. Швесткова Ольга, Свєцена Катержина та кол. Ерготерапія: Підручник. – Київ, Чеський центр у Києві, 2019. – 280 с.
14. Шевцов А.Г. Освітні основи реабілітології : монографія / А. Г. Шевцов. – К. : МП «Леся», 2009. – 483 с.
15. Шевцов А.Г. Особистісно центрована концепція формування реабілітаційного простору професійної освіти // Збірник наукових праць Кам'янець-Подільського державного університету : Серія соціально-педагогічна. Випуск VII. / За ред. О.В.Гаврилова, В.І.Спивака. – Кам'янець-Подільський: ПП Мошинський В.С., 2007. – 420 с. – с. 94 – 103.

Електронні ресурси:

1. Cochrane Library. [Internet]. Available from: <https://www.cochrane.org/>
2. Egrotherapy Evidence Database. [Internet]. Available from: <http://www.otseeker.com/Resources/WhatIsEvidenceBasedPractice.aspx>
3. Сайт Всесвітньої Федерації Ерготерапевтів. [Internet]. Available from: <http://wfot.org>

4. Моделі ерготерапії. [Internet]. Available from: <https://ottheory.com/theoriesand-models>
5. https://www.academia.edu/22717684/The_Canadian_Model_of_ClientCentred_Enabling_Reflections_from_diverse_occupational_therapy_practitioners.

Політика оцінювання

- **Політика щодо дедлайнів та перескладання:** Роботи, які здаються із порушенням термінів без поважних причин, оцінюються на нижчу оцінку (75% від можливої максимальної кількості балів за вид діяльності балів). Перескладання модулів відбувається із дозволу деканату за наявності поважних причин (наприклад, лікарняний).
- **Політика щодо академічної доброчесності:** Списування під час контрольних робіт та екзаменів заборонені (в т.ч. із використанням мобільних девайсів). Мобільні пристрої дозволяється використовувати лише під час онлайн тестування та підготовки практичних завдань у процесі заняття.
- **Політика щодо відвідування:** Відвідування занять є обов'язковим компонентом оцінювання, за яке нараховуються бали. За об'єктивних причин (наприклад, хвороба, працевлаштування, міжнародне стажування) навчання може відбуватись у онлайн формі за погодженням із керівником курсу.

Оцінювання

Остаточна оцінка за курс розраховується таким чином:

Види оцінювання	% від остаточної оцінки
Модуль 1 – усне опитування, тести, завдання	35
Модуль 2 – усне опитування, тести, завдання	30
ІНДЗ – презентація на одну з вибраних тем	15
Залік– тести, завдання	20